

«Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 15 август сонидида босилган «Замонавий чойхона» мақола...

риш билан боғлиқ масалалар ўртага қўйилган.

Мақола газетхонлар томонидан қизиқиб билан кутиб олинди ва аҳоли ўртасида қизгин мунозарга сабаб бўлган.

хабарлар йўллаб, мақолада кўтарилган масалаларга ўз муносабатларини билдиришаркан.

Қуйида редакцияга шу хусусда келган хатлардан айримлари эътиборингизга ҳавола этиляпти.

Сўраган экансиз...

ЧОЙ ҚАНДАЙ ЕТИШТИРИЛАДИ?

Хурматли редакция! Хушбўй ичимликлардан — чой қандай етиштирилади, у асосан қайси мамлакатларда ўсади!

Чой иссиқсевар ўсимлик бўлиб, катта майдонларда ўстирилади. Чой етиштириладиган асосий мамлакатлар — Хитой, Хиндистон, Шри Ланка, Шарқий Африка ва бизнинг мамлакатимиздир.

Хиндистон дунё бўйича табиридан чойнинг учдан бирини, Шри Ланка ҳам шунча чой бериб, дунёда чой етиштиришда иккинчи ўринда туради.

Чой ўсимлиги экилгандан сўнг тўртинчи бешинчи йиллари ҳосил бери бошлайди. Чой бағрлари асосан аёллар томонидан йиғиб-териб олинади.

Чой ўсимлиги экилгандан сўнг тўртинчи бешинчи йиллари ҳосил бери бошлайди. Чой бағрлари асосан аёллар томонидан йиғиб-териб олинади.

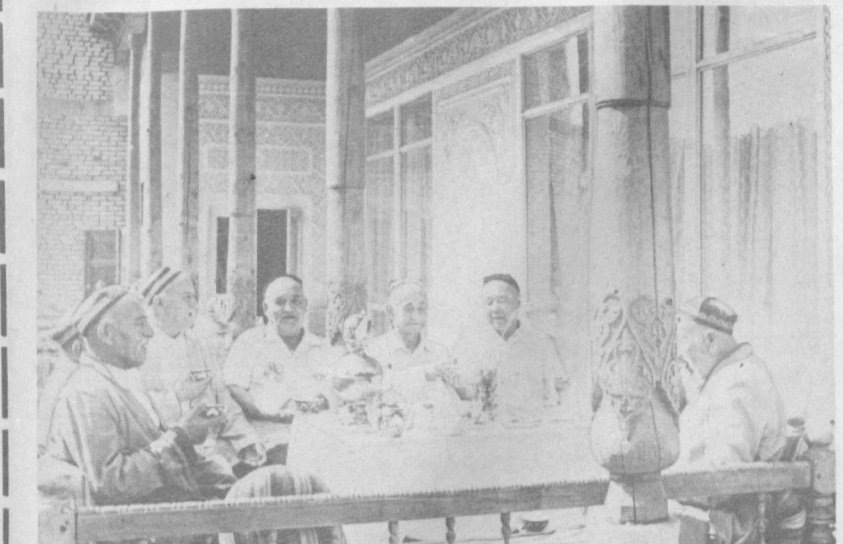
Чой бағрлари уюми очик ҳавода қуритилганда, улар таркибидида намликнинг учдан бири йўқолади.

Чой бағрлари уюми очик ҳавода қуритилганда, улар таркибидида намликнинг учдан бири йўқолади.

Чой бағрлари уюми очик ҳавода қуритилганда, улар таркибидида намликнинг учдан бири йўқолади.

Чой бағрлари уюми очик ҳавода қуритилганда, улар таркибидида намликнинг учдан бири йўқолади.

Чой бағрлари уюми очик ҳавода қуритилганда, улар таркибидида намликнинг учдан бири йўқолади.

Оталар чойхонаси доимо гавжум бўлади.

«Чой нима?» деган саволга кўпчилик «ичимлик» деб жавоб бериши мумкин.

Бундай жойда ичкиликбозлик, беодобчилик қилишга ҳеч қим журъат этолмасди.

Афсуски кейинги чойхоналарнинг ана шундай маърифат ва маданият маскани сифатидаги ролига нозимат сабабларга кўра эътибор сусайди.

Пазанда мулоҳазалари

МАЙХОНА ЭМАС ЭДИ

Чойхоналарнинг Улу Октябрь революциясидан кейинги даврда ҳаётида тугган ўрни айниқса унутилмасдир.

Чойхоналарнинг Улу Октябрь революциясидан кейинги даврда ҳаётида тугган ўрни айниқса унутилмасдир.

ҚОРА ЧОЙ

Чой бағрлари уюми очик ҳавода қуритилганда, улар таркибидида намликнинг учдан бири йўқолади.

КУК ЧОЙ

Кук чой ҳам яшил чой бағрларидан тайёрланади. Чой бағрлари жуфта юқори ҳароратда қуритилганда ундаги энзимлар парчаланиб кетеди.

Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун!

Янги савдо комплекси

Ичкиликбозлик — иллат

Олим ака уйда ҳаммага кўз-кўз қилиб жисмоний машқлар бажара кетди.

Кўндан куннинг фарқи бор — Опоқи, амакиларда ишим бор эди, уйга қачон келадилар...

ФОТОАХБОРОТ

Қорақамиш массивининг 2/4 микрорайони аҳолиси қурувчилардан яхши совға олинди.

РАСВО БЎЛДИНГ, УҒЛОНИМ!

Қарган чоқда бошга — Бало бўлдинг, ўғлоним! Иш деса қочдинг тоққа.

ЭР-ХОТИН СУҲБАТИ

Нонушта пайтида эр хотинига: — Сочинга оқ орабладими, хотиним...

ЯХШИ УҒИЛ

Аёл аёлдан сўради: — Қапай, фарзандларингиздан хурсандимиз, оғини?

АРАҚНИНГ КАСРИ

Кўп ҳолларда тўкин дастурхонлар, қувноқ дўстлар давраси кишини ўзига ром қилиб қўяди.

Мактабни ислоҳ қилишнинг тўб масаласи ёш гражданиларни ҳаётга ва меҳнатга қўнғиллашдек таъйинлашдир.

Мингдан зиёд ўқувчи-технологик дастурхонлар, икки мингта тилкув машиналари ўрна тили берилди.

Химия маҳсулотларини қаддоқлаш ва ўраш конструкторлик бюросининг корхонаси ўз майдонда ўқув ва техника чизмалар кабинетини ташкил этди.

1 — 4-синф ўқувчилари учун яхши жиҳозланган кўл меҳнати кабинетлари, педагогларнинг ижодий ишлари меҳнат таълими ва тарбиясининг ворислигини амалга оширишда бошланғич таълимнинг муҳим занои ҳисобланади.

Ҳар бир мактабда металлани, ёгончи, қайта ишлаш, тикувчилик бўйича ўқув устакхоналари ташкил этилди.

ФИЛЬМ ПРЕМЬЕРАСИ

Кўна ва навқирон Кўзон ўзбек кинематографиячилари янги ҳужжатли фильмининг ҳуж қарамоқдир.

Ўзбекистон-жаҳон даврасида

ДУНЁ ХАЛҚЛАРИНИНГ ИСТАГИ

«Ватан учун жонини фидо қилган қаҳрамонларнинг жасоратини ифода қилишнинг муҳим вақти келибди».

Мингдан зиёд ўқувчи-технологик дастурхонлар, икки мингта тилкув машиналари ўрна тили берилди.

Химия маҳсулотларини қаддоқлаш ва ўраш конструкторлик бюросининг корхонаси ўз майдонда ўқув ва техника чизмалар кабинетини ташкил этди.

1 — 4-синф ўқувчилари учун яхши жиҳозланган кўл меҳнати кабинетлари, педагогларнинг ижодий ишлари меҳнат таълими ва тарбиясининг ворислигини амалга оширишда бошланғич таълимнинг муҳим занои ҳисобланади.

Ҳар бир мактабда металлани, ёгончи, қайта ишлаш, тикувчилик бўйича ўқув устакхоналари ташкил этилди.

Ўзбекистон-жаҳон даврасида

ДУНЁ ХАЛҚЛАРИНИНГ ИСТАГИ

«Ватан учун жонини фидо қилган қаҳрамонларнинг жасоратини ифода қилишнинг муҳим вақти келибди».

ИШЧИЛАР ОИЛАСИГА ЧОРЛАЙМИЗ СИЗНИ!

ЎИГИТ ВА ҚИЗЛАР!

Бугун биз сизга заргарлик ва чинни ишлаб чиқариш касблари ҳақида ҳикоя қиламиз, сиз ўлаштириб нафис, чиройли заргарлик буюмлари, чинни сервизлари ва рўзғор буюмлари тайёрлашингиз мумкин бўлган ихтисослар билан таништирамиз.

Булар заргарлик, чиннига гул солиш бўйича рассомлик, чинни буюмлари қолипловчилиги ҳамда саноат асбоб-ускуналари ремonti бўйича слесарлик касбларидир.

Чинни ва заргарлик ишлаб чиқариши учун ишчи кадрлар тайёрлаш мақсадида 1974 йилда Тошкентда 26-ўрта хунар-техника билим юрти ташкил этилган эди.

Билим юрти ташкил топганидан буён ўтган вақт ичида Тошкент заргарлик ва чинни заводлари учун 2 мингдан зиёд мутахассис тайёрлаб чиқарди.

ЧИННИ БУЮМЛАРИНИ ҚОЛИПЛОВЧИ

Чиннидан тайёрланадиган хўжалик ва декоратив буюмлар қасолин, дала шпати, кварц куми, пигмент, спиртли сульфат куйқаси сингари моддалардан иборат бўлган хом ашёдан масса тайёрланади. Ана шу масса андоза ёрдами билан қолипланади. Қолиплаш станогинда одатда буюмларни қолиплаш бўйича поток линияси бошига ўрнатилади. Қолипловчи станокнинг ишта созлиги ва тайёрлигини текширади, гипс қолиплар миқдорини ва фойдаланиладиган массанинг намлик даражасини белгилайди. Оддий ва мураккаб гипс қолипларда буюмларнинг андозасини тайёрлайди, массанинг

ёпишиши олдини олади, қолипладиган андозанинг сиртини вақти-вақти билан парафин билан ёғлайди, буюмларни қуритишга жўнатади.

Бўлажак қолипловчи билим юртида шакли жиҳатидан оддий ва мураккаб буюмларни қолиплаш технологияси жараёнини, қолипланаётган буюмларнинг сиртки қўриниши ҳамда бошқа белгилари орқали намлиги даражаси ва ўрнашиши даражасини белгилаш усулларини, брак хиллари ва уларнинг олдини олиш чораларини ўлаштириб олади.

ЗАРГАР

Заргарлик санъати энг қўнғу санъатлардан бири. У декоратив-амалий санъат хили сифатида кенг тарқалган.

Исон қадимдан асл металллар, уларнинг гўзаллиги, эгилувчанлиги, бошқа металллар билан эриш хусусиятига эътиборни қаратган. Қадим замонлардаёқ ял-ял тобланадиган қимматбаҳо тошлар кишилар турмушига кириб борган.

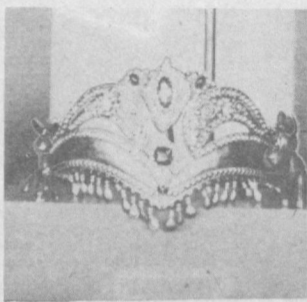
Олтиннинг кичик бўлакчаси узук ёки билакузукка, тўгноғич ёки зиракка айлангунча кўпгина жараёни бошидан кечирилади. Қўйилма юмшатилиши учун қиздирилади, кейин парчланади, кесилади ёки эритилади. У заргарларга фойдаланадиган махсус тешик очиш ёки фрезер машиналарида ишланади. Ковшарланади, зарб қилинади, тошлар мустаҳкамланади. Ана шу барча операцияларни заргар бажаради.

Заргар буюм яратишда тошнинг гўзаллигини, металлга монандлигини бир-бирига бўйсундиради, унда ўзига хос бўлган қандайдир яширин жилоларни намоён этади. Бунда унга фақат рангларни фарқлай билишигина эмас, балки уларни ҳис қилиш эстетикаси ривожланган бўлиши тақозо этилади.

Заргар қўлда ишлайди. Бу аниқликни, батартибликни талаб этади. Ана шу касб эгаси бўлган ишчи «олтин» қўли, эътиборли, кўз билан тўғри ва аниқ ўлчайдиган бўлиши зарур.

Заргар қўлланадиган материалларнинг конструктив ва эгилувчанлик имкониятларини, уларга ишлов бериш технологиясини, заргарлик техникаси хилларини билиши; махсус ускуналар ва назорат-ўлчаш приборларидан фойдалана билиши зарур.

Заргарликда муваффақиятли ишлаш учун физика, химия, чизмачилик ва рассомчилик фанларидан билимли бўлиши лозим.

САНОАТ УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ БЎЙИЧА СЛЕСАРЬ

Замонавий заргарлик ва чинни корхоналари мураккаб юқори унумли техника билан жиҳозланган бўлиб, уларга саноат ускуналари ремonti бўйича слесарь хизмат кўрсатади. Ана шу касб эгаси бўлган ишчи саноат ускуналарининг дастлабки техник ҳолатини тиклайди ва унинг узлуксиз ишлашини таъминлайди, уларга кундалик техник қаровни амалга оширади, зарур бўлиб қолган тақдирда эса ремонт қилади.

Агар сиз саноат ускуналари ремonti бўйича слесарлик касбини танласангиз, билим юртимизда жорий, планли — олдини олиш, майда, ўрта, капитал ва ҳоказо сингари ремонт турлари билан танишасиз.

Слесарь-ремонтчи ускуналарнинг сийқаланганлиги даражасини, ремонт қилиниши лозим бўлган

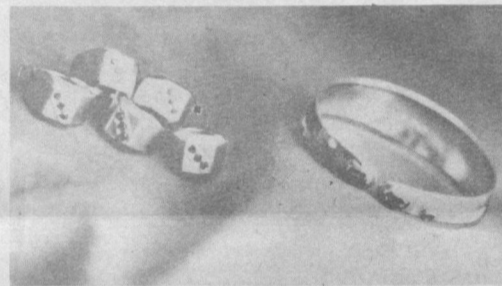

узеллар ва деталларда слесарь-ремонт операцияларнинг комплексини: қисмларни ажратиш, тешик очиш, термик иш-лаш, мустаҳкамлаш, ёрлаш учун эскизларини резьбаларини кесиш, айрим узелларни созлаш,

техник талабларни ҳисобга олган ҳолда станок ва механизмларнинг аниқ ишлашини текшириб кўриш ишларини бажаради.

Слесарь ишларни бажариш учун ремонт қилинадиган ускуналарнинг конструкцияси ва ишлаш принципларини, планли ремонт қилиш технологиясини ва сийқаланган деталларни тиклаш усулларини, асбоб-ускуналарни текшириб кўриш, созлаш, қабул қилиб олиш ва монтаж қилиш қоида-сини мукамал билиши лозим.

Касб яхши кўриш ва эшитиши, қўллар ҳаракатини мувофиқлаштириши, техник топқирликни, эътиборлилик ва батартибликни, шунингдек, умумтаълим фанларини, аввало физика, математика, химия, чизмачиликни чуқур ўлаштириб бўлишини тақозо этади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

Тошкент заргарлик заводи базасидаги 26-ўрта хунар-техника билим юрти ҚУИИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА 1985 — 86 ўқув йили учун ўқувчилар қабул қилишни эълон қилади.

Заргар, чинни буюмлари қолипловчиси, рассом, саноат ускуналари слесари. 8—10 синф маълумотига эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчиларнинг ўқш мuddати уч йил;

касблар бўйича: тугалланган ўрта маълумотли заргарлик учун 1,5 йил; чиннига гул солувчилик 1 йил.

Билим юртини тугатгандан сўнг ихтисос эгалланганлиги ва ўрта маълумот олганлиги тўғрисида диплом берилади.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар. Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар имтиёзли шартларда олий ва ўрта махсус ўқув юртларига юбориладилар. Ўқув даври меҳнат стажига қиради.

Билим юртини тамомлаб чиққанлар эгаллаган ихтисослари бўйича Тошкент заргарлик ва чинни заводларига ишга юбориладилар.

Билим юртига кирувчилар ариза билан қуйидагиларни илова қиладилар:

— гувоҳномалар: маълумоти тўғрисида, туғилганлиги тўғрисида; справкалар: яшаш жойидан, медицина (286-форма), орти фотосурат (3х4 см).

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9 дан то 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов район, Сағбон кўчаси, 17-тупик, 4-уй. Телефон 44-30-07.

МАТЕРИАЛЛАР 26-ЎРТА ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ МЕХНАТ КОМИТЕТИНИНГ ИШЛАРИНИ КАСБ-КОР КОНСУЛЬТАЦИЯСИ ҲАМДА КАСБ ТАНЛАШ КАБИНЕТИ ТОМОНИДАН ТАЙЁРЛАНГАН.

ЧИННИГА ГУЛ СОЛИШ БЎЙИЧА РАССОМ

Чинни саноатининг турли хил соҳаларида кенг қўлланилади. Лекин унинг анъанавий вазифаси идиш-товоқлар, скульптуралар, архитектура деталлари ва бошқа буюмлар тайёрлашда қўлланишдан иборатдир. Чинни бўйича усталаримизнинг: лаганлари, вазалари, писселари, чойнақлари ва бошқа буюмлари республикамиз ташқарисидан ҳам кенг маълумдир.

Қарийб барча чинни буюмлари махсус бўёқлар билан безатилади. Чиннига гул солиш бўйича ишларни ишчи-рассом бажаради.

Чиннига гул солиш бўйича рассомнинг меҳнати асосан уч операциядан иборат бўлади: андозадан буюмга расм контурини кўчириш, расм солиш учун тайёргарлик кўриш; бўёқ, мўйқалам, сўтқаларни тайёрлаш; шаффоф қоғоз ёрдамида контур бўйича расмни кўчиришдан иборат.

Расм солиниши лозим бўлган ҳар бир буюм учун ўзининг андоза — трафарети тайёрланади. Бунинг учун рассом томонидан бевосята солинган расм андоза-буюмга қолип асосига кийдирилади. Рассом расм контурини кўчиради, бунда ўша расмнинг тўла ва аниқ бўлишига қатъий риоя этади.

Расм контурига кўчириш учун ўша андоза-трафаретдан фойдаланилади. Бўёқлар тайёрлаш билан тайёргарлик кўриш ишлари бошқичи поёнига етади. Расм солиш жараёни бошланади. Рассом мўйқалам ёки сўтқа ёрдами билан буюмларга расмларни кўчиради. Қўл билан ранг бериш одатда бир неча операцияларни ўз ичига олади. Уларнинг миқдори рангларнинг миқдори билан белгиланади.

Чиннига гул солиш бўйича бўлажак рассом билим юртида таълим олиш жараёнида берилган андозалар бўйича буюмларга бадий гул солиш усулларини, бўёқ сифатига бўлган талабларни, бўёқлар рецептурасини, миллий нақшларни солиш хилларини, чинни буюмларга бадий гул солиш операцияларининг технологик жараёнларини ҳамда изчил амалга оширилишини билиб олади. Буюмларга мўйқалам ёрдамида оддий, мураккаб, кўп рангли ёки кўп жилони суратларни кобальт, олтин, қумуш эритмалари, жимжамдор нақшларни солишни ўрганиб оласиз.

Бу касб бадий тасаввур қилиш, нозик дид, қўл панжаларининг сезгирлигини, эътиборлиликни, батартибликни, эстетик дидни тақозо этади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/VIII да Юлдузли туилар, 21/VIII да Зебуянисо.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Африка шерлари» аттракцион (20/VIII да соат 19.30 да).

КИНО

20 АВГУСТДА БАДИЙ ФИЛЬМЛАР: «ЕТИМ БОЛАЛАР» (2 серия) — Санъат саройи (катта зал, 18.30, 20.45; кичик зал, 17, 19.30; телефонлар: 44-21-

44, 44-21-34, 44-21-74), Чайна (18.30, 20.45; телефон 77-06-20), Дружба (17, 18, 20, 21.00; телефон 66-15-75). «Фестиваль «ВАСВАСА» — Фестиваль (21.40, телефон 32-78-02). «МЕН ҚўРҚАМАН» — Хи-ва (21.40). «ТИНЧ ОҚАР СУВ ЧУҚУР

БЎЛАДИ» — Искра (17, 20, 00; телефон 39-14-59), Лисунов ноли (17, 20.00; телефон 96-34-02). «БУКРИ» — Восток (жуфт соатларда, телефон 91-14-61). «ХАЁТ УЧУН ХАВФЛИ» — К. Ерматов номи (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ДИСКО РАККОСИ» — Москва (18.30, 21.00). «ҚОНУНИ НИКОХ» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номи (жуфт соатларда, телефон 78-47-25). «СИР САҚЛАГАН ОДАМ» — Қозғистон (17, 18, 20, 21.00; телефон 35-24-92).

«ФАНТОЦИ БАРЧАГА ҚАРШИ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (жуфт соатларда, телефон 33-44-52). «АВДУЛЛА» — Ҳамза номи (18.30, 21.00; телефон 91-10-51). С. Раҳимов номи (18.30, 21.00; телефон 48-46-71).